

Anmeldelser og Kritikker.

LAUGE KOCH: Sur la question de l'Ozarkien au Groenland.

(Comptes Rendus de l'Académie des Sciences, Paris 1937, No. 11).

I denne Artikel har Dr. LAUGE KOCH kritiseret Anmelderens Afhandling om det i Titlen nævnte Emne (POULSEN, CHR.: The Cambrian, Ozarkian, and Canadian Faunas of Northwest Greenland (Medd. om Grønland, Bd. 70, II, København 1927)).

Dr. KOCH nævner i Indledningen en anset amerikansk Palæontolog som den, der særlig har »approfondi l'étude du problème«, saaledes at de amerikanske Stratigrafer har opgivet »l'hypothétique étage Ozarkien«. Naar Dr. KOCH saaledes skaffer sig en Basis for sin Kritik ved at paaberaabe sig en kendt Videnskabsmand, maa det forbavse den ikke orienterede Læser, at der ikke findes nogen Henviisning til de paagældende Værker. Det vil maaske forbavse Læseren endnu mere at erfare, at Grunden maa være den, at den nævnte amerikanske Palæontolog (Dr. C. E. RESSER) overhovedet ikke i sine Publikationer — saaledes som Dr. KOCH vil give det Udseende af — har taget Afstand fra Opfattelsen af Ozarkium som Etage.

Det turde herefter være tilstrækkeligt blot at nævne, at flere af de væsentligste Punkter i Dr. KOCH's Artikel er konstrueret paa lignende Maade.

CHR. POULSEN.

LAUGE KOCH: Sur la question de la Chaîne calédonienne au Groenland septentrional.

(Comptes Rendus de l'Académie des Sciences, Paris 1937, No. 18).

I denne ganske korte Artikel giver Dr. LAUGE KOCH en Fremstilling, der i det store og hele former sig som et Forsøg paa Imødegaaelse af enkelte Punkter i den i Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening fremsatte Kritik af hans Bog, »Geologie von Grönland« (BØGGILD, O. B. m. fl.: Bemærkninger til Lauge Koch: Geologie von Grönland. 1935 (Medd. Dansk Geol. Foren., Bd. VIII, Hft. 5, 1935)); det naturlige Publikationssted vilde derfor have været Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening.

Gennem den af LAUGE KOCH givne Fremstilling maa Læseren faa det

Indtryk, at der nok fra de omhandlede Egne forelaa ældre Beretninger om foldede Lag, men at det er KOCH's Fortjeneste, at han har henført dem til »une seule unité tectonique«. Man maa her nøjes med at konstatere, at LAUGE KOCH ikke kan forsone sig med det Faktum, at tidligere Forfattere har behandlet de omtalte foldede Lag som en tektonisk Enhed (FEILDEN, H. W. & DE RANCE, C. E.: *Geology of the Coasts of the Arctic Lands Visited by the Late British Expedition under Captain Sir George Nares* (Quart. Journ. Geol. Soc. London 1878); SUSS, E.: *Anlitz der Erde*, Bd. III, 2, 1909; BÖGGILD, O. B.: *Grönland* (Handb. d. Reg. Geol. Heidelberg, 1917)).

Om de foldede Lag meddeler Dr. KOCH, at de repræsenterer en Serie Sedimenter »allant de la partie haute de l'Antécambrien (Groenlandien) au Gotlandien«. Denne Oplysning er imidlertid ikke i Overensstemmelse med en anden for nylig af Dr. KOCH givet Fremstilling i »Geol. Rundschau«, Bd. 27, 1936, hvor han om de selvsamme foldede Lag skriver, at de tilhører »zum grössten Teil Gotlandium« i Modsætning til Foldezonens langs Grønlands Østkyst, hvis foldede Lag udgøres af »Spätpräkambrium, Kambrium und Ordovizium«. Denne Uoverensstemmelse er meget bemærkelsesværdig i Betragtning af, at der ikke i Tidsrummet mellem disse to Fremstillingers Publikation er foretaget geologiske Undersøgelser i Nordgrønland.

Om »couches plus recentes que le plissement« oplyses det, at de først og fremmest kendes fra Grant Land og Grinnell Land; dette er rigtigt, men Paavisningen af dem skyldes FEILDEN & DE RANCE (op. cit.), og Aldersbestemmelsen skyldes ikke KOCH, men tidligere Forfattere, som vist af FREBOLD (FREBOLD, H.: *Das Festungsprofil auf Spitzbergen IV* (Skrifter om Svalbard og Ishavet, No. 69. Oslo 1937)). Naar disse Forhold fremdrages her, er det fordi Dr. KOCH i dette Afsnit af sin Artikel undlader at nævne de Forskere, hvis Undersøgelser har ført til en Aldersbestemmelse af de Lag, som anses for yngre end Foldningen, samtidig med at han giver en Literaturhenviisning til en af sine egne Afhandlinger (KOCH, LAUGE: *A Day in North Greenland* (Geogr. Annaler. Stockholm 1935)), i hvilken han giver det Udseende af, at Undersøgelserne vedrørende disse Lag skyldes ham.

Det skal indrømmes, at den geologiske Udforskning af den nordgrønlandske Foldezone er et Arbejde, der byder paa mange store Vanskeligheder, og det skal derfor ikke bebrejdes LAUGE KOCH, at han ikke har magtet denne Opgave; men i Betragtning af den store videnskabelige Betydning man maa tillægge et paa paalidelige Iagttagelser baseret Kendskab til disse nordlige Egne, er det beklageligt, at Dr. KOCH ved sine indbyrdes modstridende Oplysninger om de geologiske Forhold og ved sin utilstrækkelige Interesse for andre Forskeres Resultater har gjort det nødvendigt at betragte Værdien af hans egen Indsats med den største Skepsis.

CHR. POULSEN.